

GŁOS NARODU

Nr. 153. — ROK XLI.

CZWARTEK

7 CZERWCA 1934.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i Drukarnia, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
	z odnośnikiem	bez odnośnika		
Miesięcznie	5.— zł.	4.50 zł.	5.— zł.	8.— zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Redakcja niezamówionych artykułów
nie zwraca i nie honoruje, listów
nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony
od godziny 11. do 13.

Przedewszystkiem bezpieczeństwo.

Międzynarodowa konferencja rozbrojeniowa, obradująca z coraz to dłuższymi przerwami od 25 miesięcy w Genewie, znalazła się w sytuacji, z której jakiegoś racjonalnego wyjścia, to znaczy choćby z minimalnymi wynikami pozytywnymi, staje się coraz mniej prawdopodobne. Z tego niewątpliwie zdają sobie sprawę wszyscy uczestnicy konferencji, nie mniej jednak żaden z nich dotąd nie chciał wziąć na siebie odpowiedzialności za zerwanie konferencji. W miarę przedłużania się konferencji, obrady jej komisji głównej, bo plenum nie wywołane jest już oddawna, toczą się w atmosferze kompletnego zniechęcenia, bez wiary w celowość podejmowanej dyskusji i zgłoszonych w jej rezultacie rezolucji. W tych warunkach odraczenie konferencji uważane było od szeregu miesięcy za najlepsze wyjście z coraz to nieznośniejszej i męczącej sytuacji.

Ale ten stan rzeczy nie mógł trwać bez końca, bo wywierał ujemny wpływ na politykę tych państw, które chciały widzieć naprawę w konferencji rozbrojeniowej najprostszą i najwłaściwszą drogą do utrwaleń pokoju przez zapewnienie wszystkim bezpieczeństwu i przeprowadzenie pozostającej z niem w najściślejszym związku redukcji zbrojeń. W tej sytuacji znalazła się przede wszystkim Francja. Przeciagające się w nieskończoność dyskusje na konferencji rozbrojeniowej, która coraz bardziej zatracala właściwy swój charakter, gdy jednocześnie Niemcy zbroili się z całą energią, nie licząc się ani z konferencją, ani z postanowieniami traktatów pokojowych, stawały Francję w położeniu bardzo trudnym, z którego należało szukać wyjścia, choćby miało ono przyczynić się do rozbitcia konferencji i rozproszenia iluzji, towarzyszących jej zwołaniu i działalności w ciągu pierwszych kilku miesięcy.

Zadania tego podjął się francuski rząd Jedności Narodowej — gabinet Doumergue'a i jego minister spraw zagranicznych, p. L. Barthou. Akcja ta rozpoczęła się od danej noty rządu francuskiego z d. 17 kwietnia i prowadzona jest konsekwentnie na obecnej sesji komisji głównej konferencji rozbrojeniowej. Minister Barthou chce położyć kres dotychczasowym nieudolnym i usiłuje skierować prace konferencji na tory, zdaniem jego, jedynie realne, na zajęcie się sprawą bezpieczeństwa, której pomyślnie załatwienie da dopiero możliwość przeprowadzenia redukcji zbrojeń.

Dramatyczna scena, jaka rozegrała się onegdaj w komisji głównej konferencji rozbrojeniowej między ministrem Barthou a jej przewodniczącym, p. Hendersonem, jest najlepszym dowodem, jak bardzo napięta jest atmosfera genewska i jak szybko zbliżamy się do rozwiązania. To nie było starcie dwóch wybitnych polityków na tle osobiste, ale zasadniczy konflikt dwóch różnych poglądów na charakter, zadania i cele konferencji rozbrojeniowej.

Starły się ze sobą dwie tezy: jedna domagająca się nowego odroczenia konferencji wobec piętrzących się trudności, druga — żądająca kontynuowania prac nad kwestją bezpieczeństwa. — Orędownikiem

pierwszej stał się p. Henderson, który jeszcze kilka dni temu gorąco apelował do delegatów, aby nie ustawiali w pracy i aby ze wszystkich sił wspierali obecną sesję komisji głównej. W obronie tezy drugiej natomiast stanęli: minister Barthou i komisarz Litwinow. Wychodzili oni z założenia, że nie tylko dalsze odraczenie prac komisji, ale wogóle wszelkie uboczne rozmowy i rokowania są w obecnej sytuacji zbyteczne. Ten punkt widzenia rozwinął obszernie minister Barthou w swym przemówieniu, którego treść podajemy na innym miejscu.

Widać z niego, jak głęboko tkwi istota konfliktu, którego z pewnością nie załagodzią słowa kurtuazyjne pod adresem p. Hendersona. Bo nie chodziło o osobę przewodniczącego, o ten, czy inny sposób prowadzenia obrad, ale o charakter konferencji rozbrojeniowej, o problem bezpieczeństwa, będącego podstawową tezą Francji, z której nie zamierza ona zrezygnować. Ten problem zdaje się nie istnieć dla p. Hendersona, a jeżeli istnieje, to dopiero na ostatnim planie.

W jednym z ostatnich swych przemówień podkreślił minister Barthou, że zagadnieniem bezpieczeństwa interesuje się czterdzieści państw. Nie jest to więc kwestja która dotyczy tylko Francji, a zatem i konflikt nie posiada charakteru lokalnego, ale obejmuje szersze kręgi i nie da się utopić w mglistej frazeologii zgłoszonej przez p. Hendersona rezolucji.

Przewodnią myślą wystąpienia przedstawiciela Francji w komisji głównej konferencji rozbrojeniowej jest dążenie do ostatego wyjaśnienia sytuacji. Cel ten, nie da się osiągnąć przez odroczenie konferencji, ale przez spowodowanie jej do zajęcia się tą sprawą, którą Francja i szereg państw w obecnym stadium stosunków międzynarodowych uważa za najpilniejszą. Jeżeli się nie da tego przeprowadzić, to poco podtrzymywać iluzję, przez odraczenie konferencji. Lepiej ją zlikwidować i przystąpić do budowania gwarancji bezpieczeństwa na innych podstawach, nie uniwersalnych, ale na mniejszą skalę, w bardziej ograniczonych rozmiarach i może właśnie dlatego posiadających realniejsze i trwalsze podstawy.

A. D.

Nowy okres w historii długów otwarty.

Nowy Jork (PAT.). Agencja Reutersa donosi, że sądząc z tonu prasy nowojorskiej opinia publiczna Stanów Zjednoczonych zdaje sobie dobrze sprawę z tego, iż nota brytyjska rozpoczęła nowy okres historii długów wojennych. „New York Herald Tribune“ pisze: Anglicy położyli kres komedii, która trwała tak długo. „New York Times“ jest zdania, że nota brytyjska nie mogła być dla nikogo niespodzianką w Waszyngtonie. „New York News“ pochwalając decyzję W. Brytanii wyraża zadowolenie, że Wielka Brytania nie zgodziła się tolerować dłużej absurdalnej sytuacji.

Granaty w lokalu syjonistycznym.

Warszawa, 6. 6. (Tel. wł.) Podczas rewizji w lokalu syjonistów znaleziono trzy granaty i aresztowano 6 osób.

Misja Goebbelsa w Warszawie.

Warszawa, 6. 6. (Telef. wł.) Korespondent berliński „L'Information“ pisze o wizycie Goebbelsa:

Rząd niemiecki, pragnąc utrzymać najbliższy kontakt z Warszawą wysyła do stolicy Polski jednego ze swoich najdzielniejszych negocjatorów, z misją zbadania wespół z kompetentnymi czynnikami polskimi możliwości zbliżenia politycznego bardziej gruntowego i opracowania nawet podstawy współpracy bardziej ścisłej, między władzami polskimi a kanc. Hitlerem na polu wielkich zagadnień europejskich. W Berlinie panuje przekonanie, dodaje „L'Information“, że porozumienie w wielu

sprawach międzynarodowych pozwoli tem szybciej zlikwidować trudności drugorzędne.

Goebbels przyjedzie także do Krakowa.

Berlin, (PAT.) Dziś w południe niemieckie biuro informacyjne ogłosiło następujący komunikat: W imieniu polskiej unji intelektualnej zaprosił prof. Zieliński ministra Rzeszy dr. Goebbelsa do wygłoszenia odczytu w Warszawie. Minister skorzysta z zaproszenia i wygłosi w Warszawie odczyt o ideologii nowych Niemiec. Odczyt ten odbędzie się przypuszczalnie we środę 13 czerwca r. b. w auli uniwersytetu warszawskiego. Pobyt ministra Rzeszy w Warszawie i w Krakowie potrwa od 13 do 15 czerwca.

Zydzi zwracają się do Episkopatu o interwencję.

Warszawa, 6. 6. (Tel. wł.) Związek rabinów w Polsce powziął uchwałę zwrócenia się do Episkopatu polskiego w sprawie ostatnich zajęć

antyżydowskich. Delegacja uda się do ks. kardynała Kakowskiego prawdopodobnie we czwartek i złoży odpowiedni memoriał.

Wakacji politycznych nie będzie.

Warszawa, 6. 6. (Tel. wł.) Jedną z osobistości zbliżonych do kół rządowych, kiedy należy spodziewać się rozpoczęcia wakacji politycznych w rządzie, odpowiedziała, że w bieżącym roku nie będzie wogóle wakacji politycznych. Lipiec i sierpień poświęcone będą naradom dla

ustalenia programu gospodarczego rządu, wczesną jesienią można było przystąpić do wykonania powziętych postanowień. Zwłaszcza ministrowie resortów gospodarczych będą mogli wyjechać tylko na krótkie urlopy.

—00—

Echa pobytu ks. kardynała Hlonda we Francji na łamach prasy.

Warszawa, 6. 6. (Tel. wł.) Prasa francuska poświęca bardzo wiele miejsca pobytowi we Francji ks. kard. Hlonda. „La Croix“ na naczelnym miejscu zamieszcza wywiad z ks. kardynałem, w którym daje obraz treści życia religijnego w Polsce, jego stałemu rozwojowi pomimo trudności a zwłaszcza Akcji katolickiej, prasie i t. d. Ks. kardynał daje wyraz swemu podziwowi dla wspaniałej działalności na polu religijnem episkopatu francuskiego, oraz składa mu podziękowanie za troskę ojcowską o potrzeby duchowe emigrantów polskich we Fran-

cji. Ks. prymas jest pełen zachwytu dla pracy osób świeckich spośród inteligencji francuskiej, które piórami swoimi tak świetnie apostołują Ewangelię.

„L'Echo de Paris“ zamieszcza wywiad z ks. prymasem i podkreśla następujące momenty: Jak na terenie politycznym Polska stała się ważnym czynnikiem pokoju i równowagi światowej, tak i w dziedzinie duchowej zapewne nie raz wypowiedzie słowa, które i dla innych staną się pobudką i wskazówką dla wyjścia z chaosu.

—00—

Bandyci w Meksyku obrabowali miasteczko

Buenos Aires, 6. 6. (PAT.) Donoszą z Meksyku, że bandyci w liczbie kilkudziesięciu napadli na miasteczko Santo Domingo de Armeria i po stoczeniu walki z oddziałem miejscowej policji, który rozbili, obrabowali całe mia-

steczko, przyczem zamordowali kilka osób. — Władze centralne wysłały na miejsce wypadków oddziały wojska, które zorganizowały pościg za bandytami.

—00—

NIEDOPUSZCZALNE PRAKTYKI KOMORNIKÓW.

Warszawa, 6. 6. (Tel. wł.) W ostatnich dniach zdarzały się wypadki, że komornicy przy wystawianiu na licytację aptek umieszczały w swoich obwieszczeniach wzmianki, że apteki ulegają przymusowej sprzedaży wraz z koncesją. Ministerstwo sprawiedliwości uważa tego rodzaju wzmianki za niedopuszczalne.

KONTROLA SPÓLEK.

Warszawa, 6. 6. (Tel. wł.) Ministerstwo Przemysłu i Handlu razem z Min. Skarbu podjęły prace nad wprowadzeniem w życie przepisów kontroli nad spółkami akcyjnymi, spółkami z ograniczoną odpowiedzialnością i t. d. Kontrola została przewidziana przez dekret Prezydenta Rzplitej. W przyszłości przysięgli buchalterzy będą wydelegowani do spółek dla sprawdzenia bilansów, czy nie spradzono ich ze szkodą dla mniejszości akcjonariuszy.

Francja wstrzymuje wydalenie robotników polskich.

Paryż, 6. 6. W wyniku rokowań, przeprowadzonych przez amb. Chłapowskiego z min. pracy Marquetem ma być wstrzymane wydalenie robotników polskich z Francji. W związku z tem, jak podaje prasa polska na emigracji istnieje prawdopodobieństwo, iż wyznaczony na 6 b. m. transport emigrantów będzie ostatnim transportem. W Paryżu toczą się gorące narady przedstawicieli rządu francuskiego, władz polskich i kopalni w sprawie dalszych losów akcji zwolnień. Szybka decyzja jest tem bardziej konieczna, że robotnicy wyznaczeni do wyjazdu np. na 13 czerwca nie mogą pozostać do ostatniej chwili w niepewności, gdyż jeżliby transport ten nie wyjechał, wówczas zagrożone wydaleniem doznałyby wielkich strat, wyzywają się oni bowiem swych gospodarstw prze-ważnie za marny grosz.

